

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
 Föredraganden
 Lina Levin

BESLUT
 2013-05-16
 Meddelat i Falun

Mål nr
 1284-13
 Enhet 2

SÖKANDE

Ängabyggen AB, 556439-4178
 Kilaforsvägen 81
 821 30 Bollnäs

Ombud: Advokat Tobias Peedu
 Advokatfirman NOVA AB
 Box 55996
 102 16 Stockholm

MOTPART

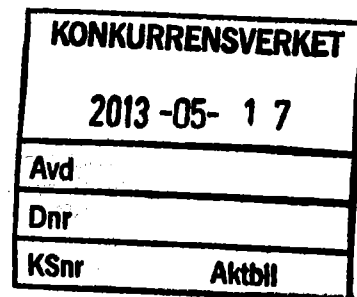
Alfta-Edsbyns Fastighets AB
 Box 80
 828 22 Edsbyn

SAKEN

Ansökan om överprövning; nu fråga om avvisning

BESLUT

Förvaltningsrätten avvisar Ängabyggen AB:s ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Det kommunala bolaget **Alfta-Edsbyns Fastighets AB** (i det följande AEFAB) beslutade den 21 mars 2013 att avbryta en upphandling avseende ”SE 9:32, Ovanåkers k:n Öjollasbacken återuppbyggnad brandskada”. Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. Rubricerad upphandling har påbörjats för att konkurrensutsätta entreprenaden genom ett förenklat förfarande enligt LOU. Dock har det kommit till upphandlande myndighets kännedom att påbörjad upphandling strider mot försäkringsvillkoren. Försäkringsbolaget kräver, enligt FSFAB Kommunförsäkring egendom 2009:2 punkt 1.12.3, sin rätt att meddela anvisningar avseende återställande av skadad egendom och avser därför att utse entreprenör. Upphandlande myndighet är skyldig att följa försäkringsbolagets anvisningar. Försäkringsvillkoren medför således att LOU inte är tillämplig då försäkringsbolaget påvisar gällande försäkringsvillkor och förutsätter möjligheten att anvisa entreprenör då försäkringsbolaget finansierar återuppbyggnaden.

YRKANDEN OCH PARTERNAS ARGUMENTATION

Ängabyggen AB (Bolaget) ansöker om överprövning av avbrytandebeslutet och yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara AEFAB:s beslut att avbryta upphandlingen. Till stöd för sin talan anför Bolaget att det saknas sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen, varför beslutet strider mot de grundläggande unionsrättsliga principerna. Skadan inträffade den 28 april 2012 och innebar en totalskada. Från skadetidpunkten till upphandlingens annonsering har det gått 7 månader och från skadetidpunkten till beslut om att avbryta upphandlingen har 11 månader förflutit. Försäkringsbolaget borde rimligen ha fattat beslut om reglering av skadan i tid innan upphandlingen annonserades. Den omständigheten att Ovanåkers kommun beslutat om återuppbyggnad talar också för detta. Byggnaden ska emellertid inte återupbyggas i samma utförande, varför kommunen rimligen måste ha träffat överenskommelse med försäkringsbolaget om erhållande av viss peng. Den utfallande försäkringsersättningen omfattas därmed inte av försäkringsvillkorens anvisningsrätt, utan styrs av LOU:s reg-

ler om byggnadsentreprenad. På grund av de planerade standardförbättringarna i form av bl.a. hiss och spaanläggning måste kommunen också rimligen bidra till återuppbyggnaden med offentliga medel i sådan omfattning att upphandling måste ske enligt LOU. Försäkringsvillkoren punkten 1.12.3 avser de skadebegränsande åtgärderna efter skada och inte val av entreprenör vid totalskada som i det aktuella fallet. Därutöver finns ett flertal omständigheter som talar för att återopandet av försäkringsvillkoren är en efterhandskonstruktion som syftar till att kringgå LOU:s regler. AEFAB har anlitat Bolaget för vissa rivningsarbeten och för dessa arbeten har försäkringsbolaget inte krävt att få anvisa entreprenör. Av delårsrapporten för perioden januari – juli 2012 avseende Ovanåkers kommun framgår att det är osäkert vilken total ersättning AEFAB kommer att få genom försäkringen. Vidare framgår av protokoll från kommunfullmäktiges sammanträde den 27 februari att försäkringsbolaget ersätter väderskydd till den 1 februari 2013 och hyresbortfall i 24 månader efter branden samt att AEFAB drabbas av en kostnad om 150 000 kr per månad på grund av Bolagets begäran om överprövning.

AEFAB bestrider bifall till Bolagets ansökan och anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning. Att försäkringsbolaget kräver anvisningsrätt är ny information för upphandlande myndighet. Försäkringsbolaget har i alla skeden tagit beslut i val av åtgärder och entreprenörer samt även vid valet att anlita Bolaget genom AEFAB:s ramavtal. Av försäkringsvillkoret framgår att försäkringsbolaget har rätt att anvisa entreprenör oavsett totalskada eller annan skada. Att AEFAB är skyldig att följa försäkringsbolagets anvisningar framgår även av punkten 1.10.1.1.1. Försäkringsbolaget ersätter hela skadan och ersättning betalas ut enligt betalningsplan. Att byggnaden inte återuppbyggs i exakt samma utförande innebär ingen kostnad för upphandlande myndighet. Upphandlande myndighet har en försäkring för myndighetskrav och nuvarande lagstiftning för att få bygglov förutsätter installation av hiss. Installationen av hiss samt bastu med tillhörande rum ersätts av försäkringsbolaget liksom resten av totalskadan.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Av 1 kap. 2 § första stycket lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, (LOU) framgår att lagen gäller för offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster samt av byggkoncessioner. Lagen gäller även när upphandlande myndigheter anordnar projekttävlingar. Vad som avses med offentlig upphandling och upphandlande myndighet anges i 2 kap. 13 § respektive 19 §.

Enligt 2 kap. 13 § LOU avses med *offentlig upphandling* de åtgärder som vidtas av en upphandlande myndighet i syfte att tilldela ett kontrakt eller ingå ett ramavtal avseende varor, tjänster eller byggentreprenader.

Avtalsvillkor

Av försäkringsvillkoren i Förenade Småkommuners försäkrings Aktiebolag Kommunförsäkring Egendom, 2009:2 framgår följande.

Försäkringsbolaget har rätt att låta besiktiga skada samt utfärda anvisningar för reparation och tillvarata skadad egendom innan sådana åtgärder vidtas. Om Försäkringsbolaget meddelar anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering är den försäkrade skyldig att följa dessa. Iakttar den försäkrade inte vad som här sagts är Försäkringsbolaget ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts (1.12.3).

Den försäkrade är skyldig att följa Försäkringsbolagets anvisningar och på dess bekostnad vidta erforderliga åtgärder i ärendet, såsom att söka dispens och överklaga beslut i det fall uppfyllande av viss norm måste bedömas medföra oskäligen och ej befogade kostnader för den försäkrade. Följs inte anvisningarna är det försäkrade inte berättigad till ersättning för den förlust som uppstår härigenom (1.10.1.1.1).

Bolaget har ansökt om överprövning av AEFAB:s beslut att avbryta en upphandling avseende återuppbyggnaden av en byggnad efter brandskada. Förvaltningsrätten kan endast sakpröva Bolagets begäran om överprövning under förutsättning att upphandlingen omfattas av regelverket för offentlig upphandling.

Av avtalsvillkoren framgår att försäkringsbolaget har rätt att meddela anvisningar om reparatör och att AEFAB är skyldig att följa dessa anvisningar. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att det är försäkringsbolaget och inte AEFAB som ansvarar för och bekostar återuppbyggnaden av det brandskadade huset. Vad Bolaget bl.a. anfört om att Ovanåkers kommun beslutat om återuppbyggnad och att byggnaden inte ska återuppbyggas i samma utförande föranleder ingen annan bedömning. Vid dessa förhållanden finner förvaltningsrätten att fråga är om en anskaffning som inte omfattas av upphandlingslagstiftningen. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (3109/1C LOU)

Karin Forslund Johansson
rådman